



Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **T/8913.**

Benyújtás dátuma: **2020-01-23 18:33**

Parlex azonosító: **4773RRGI0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Törvényjavaslat benyújtása**

Benyújtó: **Dr. Szél Bernadett (független)**

Törvényjavaslat címe: **A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvénynek a gyermekek biztonsága érdekében szükséges módosításáról**

Az Alaptörvény 6. cikkének (1) bekezdése alapján „**a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvénynek a gyermekek biztonsága érdekében szükséges módosításáról**” címmel a mellékelt törvényjavaslatot kívánom benyújtani.

2020. évi törvény

a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvénynek a gyermekek biztonsága érdekében szükséges módosításáról

1. §

A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 572. §-a helyébe a következő rendelkezés lép.

„572. §

(1) A bíróság a Polgári Törvénykönyvről szóló törvénynek a szülői felügyeleti jog megszüntetésére vonatkozó rendelkezései alapján az ügyészség indítványára megszüntetheti a vádlott szülői felügyeleti jogát, ha a vádlottat hozzátartozója vagy volt hozzátartozója sérelmére elkövetett szándékos bűncselekményben bűnösnek mondja ki. A bíróság a vádlott szülői felügyeleti jogát megszünteti, ha a vádlottat a másik szülő sérelmére elkövetett személy elleni erőszakos bűncselekményben bűnösnek mondja ki. Ez esetben nem lehet attól eltérni, hogy a szülőnek nincs joga a gyermekkel való kapcsolattartásra.

(2) Azonnali intézkedést igénylő esetben, az (1) bekezdésben foglaltak megalapozott gyanúja miatt folyamatban lévő büntetőeljárás időtartamára a bíróság a kapcsolattartási jog korlátozását, a felügyelt kapcsolattartást, a kapcsolattartás szüneteltetését vagy megvonását rendeli el.

(3) A bíróság az (1) és (2) bekezdésben foglaltak megállapítása során minden esetben mérlegeli a terhelt hozzátartozója, volt hozzátartozója, illetve a másik szülő sérelmére elkövetett bármely korábbi erőszakos cselekményét, valamint a komoly fizikai vagy lelki szenvedést okozó, elszigetelő vagy súlyosan megalázó, az érintett akarata ellenére gazdaságilag függő helyzetbe hozó vagy ellehetetlenítő, illetve kizsákmányoló magatartását.

(4) A szülői felügyeleti jog megszüntetése iránti indítvány előterjesztését a vádlott hozzátartozója, volt hozzátartozója, illetve a másik szülő az eljáró ügyészségnél kezdeményezheti. A másik szülő sérelmére elkövetett személy elleni erőszakos bűncselekményben kimondott bűnösség esetén az ügyészség a szülői felügyeleti jog megszüntetése iránti indítványt köteles előterjesztetni. Egyéb esetben ha az ügyészség a kezdeményezéssel nem ért egyet, a kezdeményezést haladéktalanul megküldi a gyámhatóságnak a szülői felügyeleti jog megszüntetése iránti per indításának a megfontolása érdekében, és erről a kezdeményezőt, valamint az eljáró bíróságot tájékoztatja. A bíróság kivételesen indokolt esetben a (2) bekezdésben foglaltak szerint jár el.

(5) A bíróság a (2) bekezdésben foglaltak mérlegelését követően a szülői felügyeleti jog megszüntetése iránti igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasítja, ha az indítvány elbírálása a büntetőeljárás befejezését jelentősen késleltetné, vagy az indítványnak a büntetőeljárásban való érdemi elbírálását más körülmény kizárja.”

2. §

A Be. 802. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

A pótmagánvádló a bírósági eljárásban – ha e törvény másképp nem rendelkezik – a sértett jogain kívül az ügyészség jogait gyakorolja, és az ügyészség feladatait látja el, ideértve a vádlott személyi szabadságát érintő kényszerintézkedés elrendelésének, továbbá az elfogatóparancs kibocsátásának indítványozását. A pótmagánvádló a vádat nem terjesztheti ki.

3. §

Ez a törvény a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Általános indokolás

Miként arra a közelmúltbeli tragikus győri eset is rávilágít, a gyermekek jogainak és érdekeinek érvényesítésével, illetve a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésével és megszüntetésével nem egyeztethető össze, hogy a szülői felügyeleti jog jelenleg csak akkor szüntethető meg, és akkor se kötelező jelleggel, ha a bíróság a vádlottat a gyermeke ellen elkövetett szándékos bűncselekmény miatt ítéli el.

Az Európa Tanács nők elleni és a családon belüli erőszak megelőzéséről és felszámolásáról szóló egyezménye 31. cikke is rögzíti, hogy a láthatási jog vagy a szülői felügyeleti jog gyakorlása nem veszélyeztetheti az áldozat vagy a gyermekek jogait és biztonságát. Ennek ma a jogrendszer rendszerszinten nem tud érvényt szerezni, és a jogalkalmazásban nem biztosított, hogy az erőszakos cselekmények áldozataival, illetve elkövetőivel foglalkozó szakemberek megfelelő módon megelőzzék, illetve felismerjék a problémákat.

Részletes indokolás

1. §

A javaslat a gyermekek biztonsága érdekében kibővíti a szülői felügyeleti jog megszüntetésének esetkörét. A módosítással a vádlott szülői felügyeleti joga nemcsak a gyermeke, hanem bármely hozzátartozója, illetve volt hozzátartozója sérelmére elkövetett bűncselekmény elkövetése miatt kimondott bűnösség esetében is megszüntethetővé válik. Emellett a javaslat alapján mérlegelés nélkül meg kell szüntetni a szülői felügyeleti jogot, amennyiben a vádlottat a másik szülő sérelmére elkövetett személy elleni erőszakos bűncselekményben mondja ki bűnösnek a bíróság. Ez esetben nincs helye mérlegelésnek a kapcsolattartás jogát illetően se.

Bizonyos esetekben mindazonáltal korábbi beavatkozásra van szükség a jogalkalmazók részéről. Így azonnali intézkedést igénylő esetekben biztosítani szükséges, hogy a fenti cselekmények megalapozott gyanúja miatt folyamatban lévő büntetőeljárás időtartamára a bíróság a kapcsolattartási jog korlátozását, a felügyelt kapcsolattartást, a kapcsolattartás szüneteltetését vagy megvonását rendelje el.

A perbeli legitimáció kötött rendelkezésére tekintettel a perindításra jogosultak köre nem tágul, ugyanakkor a másik szülő sérelmére elkövetett személy elleni erőszakos bűncselekményben kimondott bűnösség esetén az ügyészség a szülői felügyeleti jog megszüntetése iránti indítványt köteles előterjeszteni, illetve a bíróság a gyermekek biztonsága érdekében a kapcsolattartást illetően a fenti ideiglenes intézkedéseket alkalmazhatja.

Szükséges továbbá azon szempontoknak is a törvényi megjelenítése is, amelyeket a bíróságnak a fenti döntések meghozatala során mérlegelnie kell. Ennek minden esetben ki kell terjednie a

hozzátartozó, volt hozzátartozó, illetve a másik szülő sérelmére elkövetett bármely korábbi erőszakos cselekményre, valamint a komoly fizikai vagy lelki szenvedést okozó, elszigetelő vagy súlyosan megalázó, az érintett akarata ellenére gazdaságilag függő helyzetbe hozó vagy ellehetetlenítő, illetve kizsákmányoló magatartásra, tekintet nélkül annak elkövetési időpontjára, illetve büntetőjogi megítélésére.

A módosítás emellett arról is rendelkezik, hogy a bíróság csak akkor utalhassa a szülői felügyelettel kapcsolatos döntést egyéb törvényes útra, ha megvizsgálta annak szükségességét, hogy a kapcsolattartási jog korlátozása, a felügyelt kapcsolattartás, a kapcsolattartás szüneteltetése vagy megvonása ideiglenes jelleggel nem szükséges-e a gyermek biztonsága érdekében.

2. §

A gyakorlatban felmerült problémák tükrében szükséges, hogy a pótmagánvádló az ügyész jogait a szülői felügyelet megszüntetését illetően is gyakorolhassa, jelenleg ugyanis miután pótmagánvádban bebizonyosodott valakinek a bűnössége, neki kell futni a polgári pernek is, ami indokolatlan terhet ró az érintettekre. A módosítás törli ezért a hatályos szabályozás azon részét, mely szerint a pótmagánvádló nem indítványozhatja a vádlott szülői felügyeleti jogának megszüntetését.

3. §

Hatálybaléptető rendelkezés.